












RESSURSER

Årsmelding for 2004

-  Tekster
-  Statistikk
-  Litteratur
-  Lenker

I 2004 har satsingsfeltene til Likestillingssenteret vært: vold i et likestillingsperspektiv, prostitusjon og trafficking (handel med kvinner og barn), ungdom, oppvekst og sosialisering, familie, livsfase og likestillingspolitikk, etniske minoriteter og likestilling, økonomi og velferdsgoder i et likestillingsperspektiv, kvinner i beslutningsprosesser og internasjonalt likestillingsarbeid.

UNDERTEMA

-  Prosjekter
-  Staben
-  Strategisk plan 2005-2007
-  Bruk senteret
-  Tiltak for økt likestilling
-  Årsmeldinger
-  Vedtekter

STYRET

Likestillingssenteret ble opprettet 1. august 1997 og er hjemlet i likestillingslovens § 9. Styret i Likestillingssenteret har i 2004 bestått av Liv Rosmer Fisknes (leder), Torbjørn Urffjell (nestleder), Torbjørg Aalborg (fratrådte i august 2004), Sonja Njølstad, Marius Råkil, Aage Barstad, Per Kristian Dotterud og Lene Nilsen (ansattes representant). Varamedlemmer er Eivind Olsvik og Rachel Moni Eapen Paul (sistnevnte vara for de ansattes representant).

LIKESTILLINGSSENTERETS MANDAT

Likestillingssenteret skal arbeide for reell likestilling mellom kvinner og menn på alle samfunnsområder. Senteret skal følge utviklingen på alle samfunnsområder med sikte på å avdekke forhold som motvirker likestilling, være pådriver i likestillingsspørsmål, delta i den offentlige debatten, være knutepunkt for samarbeid mellom organisasjoner og institusjoner som arbeider med likestilling, drive utrednings- og utviklingsarbeid og være et møtested og informasjonsentrum for et bredt publikum. I tillegg skal senteret arbeide med likestillingsspørsmål også internasjonalt.

HOVEDTEMA

-  Hva er likestilling
-  Kjønnroller
-  Utdanning
-  Etniske minoriteter
-  Politikk
-  Økonomi og likestilling
-  Likestilling i arbeidslivet
-  Kvinner i ledelse
-  Likestilling i hjemmet
-  Vold mot kvinner
-  Helse
-  Internasjonalt
-  Kjønn i media

PRIORITERINGER

Likestillingssenteret er etablert som en del av det offentlige likestillingsapparatet sammen med Barne- og familiedepartementet og Likestillingsombudet. Dette er en unik organiseringsmodell sammenliknet med andre land. Det å ha et offentlig organ, som ifølge sitt mandat gitt av Stortinget, skal være en pådriver og en vaktbikkje med rett til å kritisere det offentlige Norge, er en modell vi er alene om. Likestillingssenteret samarbeider med offentlige myndigheter samtidig som det står fritt til å kritisere de samme myndighetene. Senteret har i tillegg vært synlig i media, satt likestilling på dagsorden, hatt nært samarbeid med organisasjoner, informert publikum og vært en møteplass. Slik det skal ifølge sitt mandat. I 2004 lånte vi ut lokalene våre til 95 møter for diverse organisasjoner som jobber med likestillingsrelaterte saker.

Likestillingssenteret har også i 2004 måttet prioritere bruk av tid og ressurser meget nøye. Vi har også gått aktivt inn for å skaffe prosjektoppgaver som er eksternt finansiert. Vi har i 2004 videreutviklet Likestillingssenterets forumsfunksjon. Senteret er og bør være en aktiv pådriver for likestilling og en møteplass for meningsutveksling. Det ene må ikke gå på bekostning av det andre. Senteret har hatt en innholdsrik møteserie med en rekke faglunsjer med foredrag og diskusjoner, workshops og nettverksbygging. Vi har fått mange positive tilbakemeldinger på faglunsjene både fra departementsfolk, politikere, forskere og praktikere. Faglunsjene har gitt også de ansatte på senteret faglige oppdateringer og nye kontakter. Når det gjelder vårt internasjonale arbeid, samarbeider vi blant annet med Nordisk Ministerråd, EU og FN.

PÅDRIVERROLLEN

Likestillingssenteret bruker mye tid på å formidle statistikk og informasjon til de som er interesserte og som henvender seg direkte til senteret – i tillegg til henvendelser om litteratur, handlingsplaner for likestilling i fylker og kommuner, foredrag, besøk fra utlandet osv.

Senteret har i 2004 avgitt 12 høringsuttalelser:

- Arbeidslivslovutvalgets innstilling
- Odelsoven
- Modernisert folketrygd
- Makt- og demokratiutredningen
- Likestillingsloven
- Fødselspengeordningen
- Kvinnevoldsutvalgets sluttrapport
- Arbeidsmiljølovens diskrimineringsbestemmelser

Beijing+10 – Norges svar på FNs Questionnaire 2004
Komité for integreringstiltak – kvinner i forskning
Forslag til faglige retningslinjer for svangerskapsomsorg.
Ny barnehagelov

Senteret har også deltatt aktivt i debatter i offentligheten. For eksempel gjennom kronikker hvor blant annet pappapermisjon, kvinneandel i politikken, inkorporering av FNs kvinnekonvensjon og medier er tatt opp. I tillegg kommer en rekke medieuttaleser basert på Likestillingssenterets kompetanseprofil. De fleste omhandler råd og forslag til hvordan en kan oppnå økt likestilling.

I 2004 har også større informasjonsspredning stått på dagsorden: Blant annet gjennom en omstrukturering av Likestillingssenterets nettsted. Vi har per i dag 12 temaområder med 32 undertema. Bruken av nettstedet har økt betraktelig med innføring av nye nettsider - en økning på 170 prosent på antall sider som blir lest på nettstedet fra 2003 til 2004. Antall unike brukere per dag har økt med 64 prosent.

Likestillingssenteret drifter i alt fire nettsteder. Hjemmesidene er under stadig videreutvikling og er et ressurskrevende, men viktig ledd i Likestillingssenterets informasjonsarbeid. Intensjonen er å få mer informasjon ut til publikum.

Å gjøre kjent fagseminarer har også vært en del av senterets fokus i 2004. Til sammen er det avholdt 29 fagseminar på Likestillingssenteret. Det har deltatt mellom 40 og 100 personer på hvert av møtene. Andelen menn som deltar på slike arrangementer har også økt. Vi antar at mannsandelen er på 30 prosent. De ansatte har i 2004 holdt til sammen 73 foredrag. Det er også produsert publikasjoner, hvor Likestillingsbarometeret er den største og viktigste publikasjonen for virksomheten. Likestillingssenteret har også selv avholdt en rekke møter, seminarer og pressekonferanser. Dette er krevende, men nødvendig for å få budskapet om likestilling ut til befolkningen.

Å være aktiv premissleverandør i likestillingsdebatten, være dagsordensetter og komme med konkrete forslag til tiltak overfor myndigheter og andre, krever et stort bevegelsesrom. Vi mener denne fleksibiliteten i arbeidet for reell likestilling best ivaretas ved å la pådriverfunksjonen være utenfor et felles håndhevingsapparat. Likestillingssenteret mener at vekselvirkninger mellom lovhåndhever- og likestillingspådriverrollene er essensielt, men mener at dette samspillet best ivaretas ved å være organisert i to forskjellige organer. Vi mener at Likestillingssenterets funksjon - det å være offensiv, foreslå løsninger og passe på samfunnsutviklingen med hensyn til likestilling - vil begrenses dersom det legges inn under et felles håndhevingsapparat. Likeledes mener vi det vil kunne svekke lovhåndhever-funksjonene dersom en skal ha et sterkt pro-aktivt arbeid i det samme organet.

STRATEGIPLAN 2003-2004

Styret utarbeidet en strategiplan for perioden 2003–2004. Hovedfokus i denne var: vold i et likestillingsperspektiv, prostitusjon og trafficking (handel med kvinner og barn), ungdom, oppvekst og sosialisering, familie, livsfase og likestillingspolitikk, etniske minoriteter og likestilling, økonomi og velferdsgoder i et likestillingsperspektiv samt kvinner og beslutningsprosesser.

Likestillingsarbeidets gjennomgående perspektiv er kjønn. I forhold til denne dimensjonen er det viktig å fokusere på den makt og avmakt som både menn og kvinner kan oppleve, både i forhold til rolleforventninger og i forhold til mer målbare kriterier.

Kvinner og menn skal ha de samme rettigheter, plikter og muligheter på alle samfunnsområder. Likestilling handler om rettferdighet. Det innebærer blant annet lik fordeling av innflytelse, rett til å påvirke, deling av ansvar og byrder, lik belønning av innsats, rett til å føle seg trygg i forhold til overgrep og respekt for både kvinners og menns menneskeverd.

Likestillingsarbeidet skal dekke alle sektorer av det menneskelige liv. Det skal arbeides for reell likestilling innenfor næringsliv, offentlig sektor, frivillige organisasjoner og innenfor den private sfære. På alle områder skal Likestillingssenteret være en pådriver.

Ulike strategier kan benyttes i arbeidet for full likestilling. I sitt arbeid skal Likestillingssenteret bruke de metoder og verktøy som til enhver tid anses å være mest formålstjenlige. Noen strategier bør likevel omtales spesielt: Norge har i likhet med andre land vedtatt å bruke integrering (mainstreaming) som strategi for å oppnå likestilling mellom kvinner og menn. Det vil si at kjønnsperspektivet skal gjennomsyre alle politikk- og samfunnsområder. Det handler blant annet om

å etterspørre om tiltak og vedtak vil slå ulikt ut for henholdsvis kvinner og menn, for deretter å ta konsekvensene av analysen. For Likestillingscenteret vil det være aktuelt å anvende denne strategien innenfor mange forskjellige satsingsområder. I tillegg er det behov for spesielle særtiltak, enten for kvinner eller menn, i tilfeller der mangel på likestilling er betydelig.

1. VOLD I ET LIKESTILLINGSPERSPEKTIV

Vold mot kvinner er et av de største samfunnsproblemer vi har. Vold mot kvinner er et kraftig uttrykk for undertrykking av kvinner. Vold begrenser mange kvinners muligheter til makt og innflytelse over sin egen hverdag og har derfor vært et prioritert innsatsområde for oss lenge, også i 2004.

Likestillingscenteret har koordinert og informert i forhold til EUs DAPHNE-program for prosjekter mot vold mot kvinner og barn. Dette ansvaret var i 2004 overført til oss fra BFD. Vi har hatt flere informasjonsmøter med aktuelle organisasjoner. I tillegg har vi vært prosjektleder i et DAPHNE-prosjekt med tittel "Service-provision for minority women subject to victimation by repeat perpetrators", et prosjekt i samarbeid med Danmark, Island og Tyskland. Sluttrapporten ble overlevert i 2004. Denne rapporten kan bestilles gratis hos oss. Vi er partner i et prosjekt initiert av European Women's Lobby med tittel "Violence against women observatory". I tillegg er vi partner i et NORFA-prosjekt om minoritetskvinner på krisesentrene og deres spesielle behov.

Likestillingscenteret er representert i en arbeidsgruppe som utvikler et kompetansehevingsprogram for krisesentre og hjelpeapparatet i Norge. Fokus her er kvinner med minoritetsbakgrunn. Vi har i tillegg et godt samarbeid med diverse frivillige organisasjoner på ulike tema, om kvinner og vold spesielt, men også generelle likestillingsspørsmål. Vi har for eksempel et godt samarbeid med FOKUS og deres medlemmer. FOKUS fikk i 2004 tv-aksjonen på NRK for 2005 hvor tema er vold mot kvinner.

Likestillingscenteret er representert i Kvinnevoldsforumet, som ledes av statssekretæren i Justisdepartementet. Dette er en drøftingsgruppe ("think tank") hvor organisasjoner med kunnskap om problematikken i Norge samles.

Nettverket mot vold mot kvinner består av Likestillingscenteret, Alternativ til Vold og Kriesentersekretariatet. Nettverket har også i 2004 fulgt opp sin egen idé om å ha et internasjonal høring om vold mot kvinner. Vi venter fortsatt i spenning på svar fra tre departementer: Justis-, Utenriks- og Barne- og familiedepartementet. Intensjonen med nettverket er å sette i gang samarbeid mellom politikktutviklere og grasrota som for eksempel kvinneorganisasjoner og tilbud for de som bruker vold mot sine partnere og fremme forslag for endring i strategi, påvirke utforming av lovverk og bedre tilbud for både offer og utøver. For eksempel er arbeidet med Kvinnevoldsutvalget, arbeidet med å holde en verdenshøring og oppfølging av nasjonal plan mot vold mot kvinner.

Vold mot kvinner har også vært et sentralt tema innenfor menn og makt, idet vi mener at dette i aller høyeste grad angår menn. Utover generell informasjonsvirksomhet om volden menn utøver i hjemmene, har senteret i dette arbeidet forsterket sitt samarbeid med Alternativ til Vold. Senteret har lenge vært opptatt av at tilbudet til menn i krise burde forbedres. Reform – ressurscenter for menn i krise - er en annen viktig samarbeidspartner for oss.

Likestillingscenteret har etter beste evne vært en pådriver for å få til det som er etablert som et unikt samarbeid mellom manns- og kvinneorganisasjoner for å bekjempe vold mot kvinner. I Likestillingsbarometeret 2004 er det et nytt kapittel med tittel Likestilling i hjemmet, hvor vold i nære relasjoner er omtalt.

2. PROSTITUSJON OG TRAFFICKING (handel med kvinner og barn)

Internasjonal handel med kvinner og barn for seksuell utnyttelse og prostitusjon er et økende problem, også i Norge. Etterspørsel etter seksuelle tjenester bidrar til å legge grunnlaget for slik menneskehandel. Likestillingscenteret har derfor vært opptatt av at arbeidet mot handel med kvinner må sees i sammenheng med arbeidet mot prostitusjon.

Likestillingscenteret har fokus på kvinnehandel og prostitusjon og hvordan vi kan bekjempe dette. På dette feltet har vi også et nettverkssamarbeid med blant andre FOKUS, JURK, Kvinnefronten, Tana kommune og Kriesentersekretariatet. Nettverket arrangerte i 2004 flere møter, blant annet med Janice Raymond, professor fra Amherst University i USA. Raymond er ekspert på internasjonal handel med kvinner og har arbeidet på feltet i mer enn 30 år. Nettverket har også hatt besøk av og arrangerte møter med Esohe Aghatise fra Italia, leder for en organisasjon som gir råd og veiledning til hjelp for traffickerte kvinner i Italia.

Likestillingssenteret har deltatt i flere møter på invitasjon fra ulike departementer i forbindelse med regjeringens oppfølging av handlingsplanen mot handel med kvinner og barn som kom i 2003.

3. UNGDOM, OPPVEKST OG SOSIALISERING

Ungdom og likestilling er en viktig prioritering for Likestillingssenteret. Ungdom er mer å betrakte som en målgruppe. Det er viktig å fokusere på de unges holdninger til likestilling, og få etablert et engasjement hos ungdom for likestilling. I 2004 lanserte Likestillingssenteret en håndbok med elevoppgaver og forslag til diskusjoner for lærere om ungdom, kjønn og likestilling. Undervisningsmateriellet omfatter også en DVD med filmklipp fra diverse nordiske ungdomsfilmer. Vi har tilbudt lærerne gratis kurs i hvordan å bruke materialet. Det har vært avholdt kurs i flere byer. Håndboken er laget i samarbeid med Læringscenteret og Utdanningsdepartementet.

Vi arrangerte reklamekonkurranse også i 2004, med særlig fokus på kjønnsstereotyper i reklame. Å arbeide mot tradisjonelle holdninger til kjønnene i tillegg til en bevisstgjøring av de kommende reklameskaperne er viktig. Reklamekonkurransen var i samarbeid med studentene ved Westerdals reklameskole i Oslo. Denne gangen tok juryen også for seg reklame i ungdomsblader.

Høsten 2004 har vi hatt en gruppe studenter fra Prosjektforum ved Universitetet i Oslo som har laget en rapport om kjønnsdelte utdanningsvalg, hvilke konsekvenser det får for den enkelte og for samfunnet og hva som bør gjøres. Rapporten kan bestilles fra oss. Senteret får mange forespørsler fra elever og studenter hvert år som ønsker informasjon. Vi har derfor også et eget nettsted for ungdom, www.umag.no som kontinuerlig oppdaterer stoff for ungdom.

4. FAMILIE, LIVSFASE OG LIKESTILLINGSPOLITIKK

Senteret har særlig gjennom nettverksbygging og deltakelse i ulike fora satt familie, livsfase og likestillingspolitikk på dagsorden. Foredragene har særlig vært konsentrert om mannrollen, menns situasjon i arbeidslivet og menn som fedre. Vårt fokus her har i 2004 særlig handlet om menns rettigheter til foreldrepermisjon. Vi har på bakgrunn av blant annet erfaringer fra Island, foreslått at foreldrepermisjonen bør deles i tre: fire måneder til mor, fire måneder til far og fire måneder som kan deles.

Første halvår 2004 laget en gruppe studenter fra Prosjektforum ved Universitetet i Oslo en rapport på oppdrag fra Likestillingssenteret som fikk tittelen "EngasjeMann". Rapportens formål er å beskrive et utvalg menns forståelse av likestilling og å komme med anbefalinger til hvordan Likestillingssenteret kan øke likestillingsengasjementet blant menn.

5. ETNISKE MINORITETER OG LIKESTILLING

Likestillingssenteret er partner i et NorFa-prosjekt som tar utgangspunkt i et stort krisesenter i hvert partnerland. Her skal en undersøke hvordan voldsutsatte og utvisningstruede minoritetskvinner blir møtt på sentrene i Danmark, Sverige og Norge. Målet er å avdekke hvilke behov disse kvinnene har, og sammenlikne policy i de forskjellige landene. I 2004 er det gjort intervjuer av utvisningstruede kvinner på krisesentrene. Prosjektleder er Danmark.

Med finansiering fra EUs DAPHNE-program er Likestillingssenteret prosjektleder for "Service provision and policy making for ethnic minority women victimised by repeat perpetrators". Prosjektets partnerland er Island, Danmark, Tyskland og Norge. Prosjektet fokuserer på kvinner med etnisk minoritetsbakgrunn som ankommer de fire nevnte land og utsettes for vold i hjemmet. Målgruppen er de kvinnene som enten gifter seg eller inngår et nært forhold til menn av etnisk norsk, dansk, tysk eller islandsk opprinnelse. Prosjektets siktemål er å identifisere kvinnes behov i møtet med krisesentrene, utlendingsmyndigheter og helsetjenester. Basert på resultat og funn prosjektets partnerland kan vise til i løpet av prosjektets gang, vil involverte offentlige tjenesteytere forelegges anbefalinger for å forhindre menns vold mot kvinnene i målgruppen.

6. ØKONOMI OG VELFERDSGODER I ET LIKESTILLINGSPERSPEKTIV

Likestillingssenteret avga i 2004 høringsuttalelse på forslaget til Modernisert folketrygd. Her kritiserte vi Pensjonskommissjonen for hvordan den (ikke) har tatt hensyn til likestilling mellom menn og kvinner i sitt forslag til ny pensjonsreform. Vi fokuserte på forslaget til å fjerne besteårsregelen, omsorgspoeng og deling av pensjonspoeng mellom ektefeller og hvilken effekt dette vil kunne få på likestilling mellom menn og kvinner. En spesielt sentral problemstilling var hvordan pensjonsforslaget påvirker menn og kvinners tilgang til økonomiske ressurser. I tillegg rettes kritikk mot hvilke effekter forslaget har for menn og kvinners tilknytning til arbeidsmarkedet i form av deres motivasjon til å arbeide samt tilgang til egen inntekt. Den overordnede kritikken er at de likestillingspolitiske effektene av forslaget ikke er utredet tilfredstillende nok.

Likestillingssenteret tok derfor i 2004 initiativ til pensjonskampanjen "Fordi vi fortjener det". Dette var en tverrpolitisk kampanje med fokus på pensjon og likestilling. Vi påpekte flere elementer i forslaget til omlegging av pensjonssystemet som er kvinnekriminerende. Forslaget vil bidra til økte forskjeller mellom kvinner og menn i forhold til en videreføring av dagens system. En ny reform må ta hensyn til likestillingspolitiske mål. Kampanjen fikk bred støtte. Partiene, organisasjonene og enkeltpersonene som støttet kampanjen utgjorde til sammen 940 000 personer. Dette tilsvarer nær 30 prosent av hele Norges befolkning over 18 år.

Reell likestilling mellom kvinner og menn er et mål som dessverre ennå ikke er nådd. På alle områder i samfunnslivet må vi forsøke å nå dette målet. Det betyr at vi må ta hensyn til likestilling mellom kjønnene når politikk utformes. Det gjelder også en pensjonsreform. Pensjonskommissjonen skriver selv at en omlegging vil ramme kvinner og menn ulikt – til fordel for menn. Vi vil spesielt vise til et sitat i rapporten: "... med de forutsetninger som er lagt til grunn vil kvinner i gjennomsnitt få om lag uendret pensjon, og menn vel 5 pst. Høyere pensjon i modernisert folketrygd sammenlignet med dagens system." (s. 135, NOU 2004:1) Det er påfallende at kommisjonen ikke finner dette problematisk.

Likestillingssenteret har i 2004 fått ekstra midler fra Barne- og familiedepartementet for å gjennomføre en studie hvor ressursbruk i offentlig sektor er stikkordet. Studien er et eksempel på gender budgeting og er en parallell til en svensk studie. Prosjektet går ut på å kartlegge hvor mange menn og kvinner som fikk diagnosen psoriasis i 2003 på hudavdelingen ved et Oslo-sykehus. Videre skal vi undersøke hvilken type behandling disse fikk, samt hvor mange ganger de fikk behandlingen. Eventuelle forskjeller på kostnader til behandling som henholdsvis menn og kvinner fikk, skal utregnes og sammenliknes. Prosjektet ble påbegynt i 2004.

Likestillingssenteret har i samarbeid med Utdanningsgruppenes Hovedorganisasjon og Likestillingsombudet overfor regjeringen fremmet et forslag om å opprette en likelønnskommisjon. Forslaget er blant annet drøftet i et møte med statsråden i november 2004. Arbeidet med lik lønn for arbeid av lik verdi har pågått siden 1959 da Norge ratifiserte ILO-konvensjon nr. 100. I 2004 er lønnsforskjellene fortsatt relativt store mellom kvinner og menn og mellom kvinnedominerte og mannsdominerte yrkesgrupper. En likelønnskommisjon vil kunne gi den nødvendige bredde og tyngde til å finne tiltak som gir løsninger. En kommisjon vil etter vår mening kunne medføre at også politikere får fokus på å løse utfordringene innen likelønn.

7. KVINNER OG BESLUTNINGSPROSESSER

Likestillingsbarometeret ble lansert for femte året på rad i november 2004, og fikk også denne gangen mye oppmerksomhet i mediene. Nytt av året var kapittelet "Likestilling i hjemmet" med blant annet fokus på vold i nære relasjoner. Barometeret "måler trykket" på likestilling også innen stat og styring, kommune, næringsliv, arbeidsliv, forskning og utdanning. Likestillingsbarometeret er et prosjekt som involverer alle medarbeiderne og er en årlig foreteelse. Barometeret gir senteret anledning til på en bra måte å formidle statistikk og gode eksempler til nytte for mange ulike grupper.

Minifakta om likestilling 2004 ble oppdatert i august. Minifakta er en kortfattet publikasjon med statistikk som sendes ut i et stort antall, spesielt til skoler.

Likestillingssenteret har siden 1998 hatt et fokus på kvinneandelen i lederstillinger og i styrerom. Som kjent har norske allmennaksjeselskaper av regjeringen fått en frist på seg til 2005 i forhold til kvinner i styrene. Barometeret viser at selskapene har en stor utfordring i forhold til å innfri dette kravet innen generalforsamlingene i 2005.

Staten har som mål minimum 40 prosent kvinner i ledelse innen 2006. Mellomrapporteringen i januar 2004 viser at dersom framdriften fortsetter i samme tempo, vil staten akkurat nå sitt mål. Likestillingssenteret håper staten ikke vil nøye seg med det. Målet må være 50 prosent.

Likestillingssenteret har fått midler fra Kommunal- og regionaldepartementet til en informasjonskampanje rettet inn mot partiene og stortingsvalget 2005. Ved forrige valg sank kvinneandelen på Stortinget.

8. INTERNASJONALT LIKESTILLINGSARBEID

Likestillingssenteret, i samarbeid med FOKUS og BFD, arrangerer hvert år Beijing+5-milepælkonferanse for NGOene og norske myndigheter. Dette er et forum som gir mulighet for NGOene å rapportere tilbake til myndighetene som en direkte oppfølging av plattformen fra kvinnekongressen i Beijing i 1995. Temaet i 2004 var Norges innrapportering til CEDAW (FNs kvinnekommisjon) samt kvinner og krig. Likestillingssenterets rolle i dette forumet er å være

medarrangør og et bindeledd (jamfør vårt mandat) mellom myndighetene og sivilsamfunnet (grasrota).

Frivillige organisasjoner har blitt oppfordret til å sende inn alternative rapporter til FN om hva deres regjeringer har oppnådd eller ikke oppnådd når det gjelder å ivareta kvinners rettigheter i de ti årene som er gått siden Beijing.

Likestillingssenteret har i 2004 sammen med FOKUS og flere av dets tilsluttede organisasjoner utarbeidet en slik alternativ rapport. Rapporten er på engelsk og kan fås tilsendt ved henvendelse til Likestillingssenteret, eller du kan lese den på hjemmesidene våre: <http://www.likestilling.no/artikkel.html?id=736>

Likestillingssenteret har i 2004 vært med på å sette fokus på inkorporering av FNs Kvinnekonvensjon i menneskerettsloven, noe regjeringen dessverre har bestemt seg for ikke å gjøre. Kvinnekonvensjonen vil bli inkorporert i likestillingsloven. Regjeringen fikk derfor bunnotering i Likestillingsbarometeret 2004. Likestillingssenteret mener FNs seks konvensjoner må ha samme status i norsk lovgivning. Menneskerettsloven er en overordnet lov som har forrang over andre lover. Når regjeringen ikke vil inkorporere rett til likestilling innenfor menneskerettsloven, skaper regjeringen et a- og b-lag hvor retten til likestilling er nedprioritert.

LIKESTILLINGSSITUASJONEN I LIKESTILLINGSSENTERET

Det har i 2004 vært elleve ansatte ved Likestillingssenteret fordelt på til sammen ni årsverk. Det var inntil august tre menn og seks kvinner i staben. Blant staben i tredje kvartal var med andre ord prosentandelen menn 33 prosent og prosentandelen kvinner 67 prosent. Ved utgangen av året var prosentandelen menn i staben elleve prosent og kvinneandelen 91 prosent (åtte kvinner og én mann). Denne utviklingen er vi ikke fornøyde med. Vi må jobbe videre med å få til en bedre kjønnsbalanse i staben. Ledelsen i Likestillingssenteret bestod i 2004 av to kvinner.

Vi har ved utlysning av stillinger i 2004 oppfordret spesielt menn og personer med minoritetsbakgrunn å søke. Likestillingssenteret praktiserer moderat kjønnskvotering. Dette innebærer at i tilfeller hvor mannlige søkere er like godt kvalifisert som kvinnelige søkere, skal menn ansettes

Styret i Likestillingssenteret består ved utgangen av 2004 av fire menn og tre kvinner. Kvinneandelen i styret er 43 prosent. Det er 57 prosent menn i styret. Styret ledes av en kvinne. Nestleder er en mann. Vararepresentanter til styret er en kvinne (vara for ansattes representant) og en mann.

Arbeidstidsordninger er like for kvinner og menn i statlige virksomheter. Vi legger vekt på å tilrettelegge spesielt for småbarnsforeldre i forhold til henting/bringning i barnehage. Det var i 2004 kun en person på engasjement som arbeidet deltid. Vi har ikke overtidsarbeid hos oss.

Fagforeningene og ledelsen ved Likestillingssenteret har i møte 2004 blitt enige om en lønnspolitisk plan. Utformingen av lønns- og personalpolitikken er arbeidsgivers ansvar, men graden av suksess her forutsetter aksept og forståelse blant de tilsatte. Lønnsnivået skal avspeile etatens kompetanse. Likestillingssenteret er en liten etat, men møter likevel de samme kompetansekravene som større etater. Dette forutsetter en bredde i kompetanse hos den enkelte, og særlig i ledelsen.

Stillingsstrukturen hos Likestillingssenteret skal samtidig muliggjøre avansementer. Det er et mål at stillingskodesystemet benyttes på en slik måte at det skal være mulig å få en høyere stillingsplassering. Det må legges til rette for lønnsamtaler i virksomheten. Lønnspolitikken skal sikre stabilitet og lav turnover i etaten. En liten etat som Likestillingssenteret er særlig sårbar for utskiftninger i personalet. Lønn skal være ett av flere virkemidler for å holde turnoveren på et relativt lavt nivå. Det skal oppleves som mulig å avansere i stillinger og lønn uten å måtte slutte i etaten.

Vi legger vekt på at lønnspolitikken hos Likestillingssenteret skal oppfattes som rettferdig i forholdet mellom de til enhver tid tilsatte. Eventuelle lønnsforskjeller skal ha saklige forklaringer. Lønnspolitikken skal også oppfattes som rettferdig i forhold til lønnspolitikken i andre sammenliknbare etater. Ved sammenlikning med andre etater må det tas i betraktning forhold som for eksempel erfaring, ansvar og ansiennitet. Midlertidige ansatte skal vurderes etter de samme kriterier som de øvrige ansatte.

Likelønn er et uttalt mål for Likestillingssenteret. Ledelsen må sørge for at hva en gjør, eller har

planer om å gjøre, ikke bidrar til usaklige lønnsforskjeller mellom menn og kvinner. En måte å gjøre dette på er å sikre at lokale lønnsforhandlinger ikke øker lønnsforskjellene mellom kvinnelige og mannlige ansatte.

Aktuelle tall for 2004

Medieklipp	1014
Foredrag	73
Arrangerte konferanser	8
Konferanser – deltaker	50
Møter	353
Besøk fra utlandet	30
Møter i Likestillingssenterets lokaler	125
Høringsuttalelser	12
Kronikker/debattinnlegg	11
Faglunsjer i vår regi	21
Unike brukere på vår nettside pr. mnd	3187
Antall nettsider lest i 2004	310 219

[Vedlegg om informasjonsresultater til årsmeldingen for 2004 kan du laste ned her.](#)

Oppdatert april 2005.